

שלכת

חניכת בית-יתומים. היוצאת אישם לפרובינציה כמורה צעירה ותמימה ומ" גוצלת וגרמסת ע"י העומדים במעלה גרמי הסולם החברתי.

שתי הדמויות הראשיות המצויירות תחילה בצבעי שחור-לבן ובמין גאי-ביות פתיסית, שאינה הולמת אף את מושגינו על ילידי מהפכת-אוקטובר, קורמות עור וגידים ומתעצמות במרוצת הסיפור בכוח הריאליה שבהם.

מן המומנטים היהודיים מתבלטת הו" פעתו של סגן-מישנה יהודי, החרד לחייו מפני שנאת המחלקה שבפיקודו. אכן, הממונה עליו מגנה בעוז את הטי" רף הגזעני, הנוגד את המוסר הסוצ" יאליסטי. לעומתו — בחורה יהודית צעירה מתאמצת בכל כוחה לשטש את מוצאה.

כסופר הומאניסט מגלה ראם את שני אתו הלוחטת למלחמה, הנואלת ותס" רת-תועלת תמיד: „למותך הוא לבוא לפני לוע ריבה או תותח ולגלות לפני את לבך ולומר לו, שאין ברצונך להרע לאיש — — שמוכן אתה למחוק את זכר האידיאולוגיה, כי כל אידיאולוגיה יוצרת בסופו של דבר שנאה — — אין להגיש תביעה נגד כלי-מלחמה, כי סוף-סוף הם רק חומר ביד היוצר“.

עידו ראם, שניסה עד כה כוחו ברי" שימה ובסיפור הסאטירי, גילה בירי" עה רחבה זו כושר נאראטיבי בולט. אכן, לא מימדי עומק וגובה, אלא סי" מד הרוחב שולט במיכהולו. דביקותו בשפע הפרטים יונקת מן הריאליזם הרוסי המובהק, המגלה התעניינות אנושית רחבה בדמות שאליה מכוון הסופר את עינו ולבה, כי רק בריקמת הפרטים תצטייר הדמות בכללותה וב" יהודה. כמספר בעל שפע, זקוק ראם לניבוש ביהוד בסגנון, בדרך כלל כתי" בתו רהוטת, ספוגת חומר טוב ונקראת בענין גובר.

מ. עין-רזאי

סיפורו של עידו ראם) הוא סיפור רחב-ידיעה מאת סופר יהודי על הו" יוסית בסערות מלחמת-העולם השניה. ויאמר סיד כי מהבחינה היהודית ניתן כאן רק סן הצד תיאור דמויות ומאו" רעות בודדים. הרומן בכללו הוא סי" פור-היים של בני דור הלוחמים ברו" סיה המועצתית, בחזית ובעורף.

בצד הגיבורים הראשיים, המהנדס הצעיר סרגיי מאסבייב וארוסתו מא" ליה, עוברת גאלריה של-גוגית של סיפוסים, החל בצמרת הצבא האדום, אנשי „השרות המיוחד" והמשך בסופ" רים ואנשי-בוהימה, בני-אצולה לשע" בר ויורדים-מגדולתם למיניהם, וכלה בפשוטי-אדם ובני דלת-העם, יצאניות ופרשעים.

כבר במשיחת-מחול ראשונה אנו נושמים באוירת המישטר המיוחד בא" רץ כבירת-השטחים שמאחורי המסך, שבה היראה והאי-אמון גורמים לכך, שלא השען המעורר, מעורר את הא" אדם, אלא האדם מעורר את השעון המעורר. בצד אהבת המולדת ונכונות ההקרבה על אדמתה הנהוגה לסערת ההסתערות הנאצית, מעביר לעינינו המספר את גיבוריו בדרך התהתיים, בהם נלכט איש-מצפון במישטר שבו אין מקום לחילוקי-דעות, כי קיימת רק דעה אחת המוכתבת מראש ועד סוף. מתיחות הואי נגלית כבר באפיונות-זפתחה של הסיוס המעיק על המהנ" דט הצעיר בעוון איחורו בשעה אחת לעבודה מחמת תקלה בחשמלית, הוא נאלץ להציל את עורו של שומר בית" החרושת ע"י הודאת-שקר, כי הודיע לו כביכול על תעודת-מחלה כסיבה לאיחורו. ואין זו אלא חליה בשלשלת הזכובים והלבטים כפויי ההווי הנו. באור דומה עוברת לפנינו מארית.

(* עידו ראם / „שלכת" — רומן, היוצאת „סוד", תל-אביב, תשי"ט.

ממדף הספרים

למד ולקורא סתם.

אינה גובינסקאי-ברץ

במלאות שנה למותה של שחקנית „הבימה" הוציא ועד הנאמנים לעזכור" זה אלבום מוקדש לזכרה. מעל דפיו נראית השחקנית הדגולה בהופעותיה השונות בהצגות „הבימה" במשך אר" בעים שנה. בפתח האלבום מוקדשות רשימות לזכרה מאת ידידים ואנשי ציבור, בתן מעלית דמותה הנאצלת של השחקנית כאמן וכאדם.

המזרח הקדמון

מאת ג'יימס הנרי ברסטד, צייר: יצחק קאופמן. הוצאת לדור, תל-אביב תשי"ט (238 עמודות). זהו תיאור הפרהיסטוריה של האדם הקדמון ושל" בי התפתחותו לדרגת התרבות הגבוהה ביתם במזרח הקרוב העתיק — מצרים, כבל, אשור, ארץ ישראל והעמים ההו" דו-אירופיים. לשון הספר קלה ומובנת, הציורים והתצלומים שבו מקילים על קליטת החומר. הנוער ואף המבוגרים ימצאו בו ענין.

● „הנפילה" ו„גלות ומלכות" מאת אלבר קאמי. עברית: צבי ארד. הו" צאת ספרית הפועלים מרחביה תשי"ט (228 עמוד).

● המרעה הטבעי מאת: ג. זליג" מן, ד. רוזנפוט, ג. תדמור, י. כצנל" סון, ז. נאות. הוצאת ספרית הפועלים מרחביה תשי"ט (378 עמוד).

● בישראל המהודשת מאת זאב איסר, מקורות היהודים בימי המאזן התשע-עשרה לגלות. שירים. הוצאת המחבר, בני-ברק תשי"ט (106 עמוד).

● אלקטרוניקה ומלקומוניקציה. רדיו, טלוויזיה, ראדאר, טלפון, טל" גרף, נערך ע"י שלמה אטינגן. הוצאת מסדה, תל-אביב תשי"ט (87 עמוד).

ג. קור

מסכת כבא בתרא

תירגם ופירש שרגא אברמסון בע" ריכת ו. ג. אפשטיין. הוצאת דביר ומסדה תל-אביב תשי"ט (207 עמודים דו-טוריים). לפנינו מסכת מן התלמוד העוסקת בעניינים שבין אדם לחברו — בדיני ממונות בשפה הארמית וב" צידה התרגום בשפה העברית. אף על פי שהעניינים במסכת זו „מיושנים" ואינם חואמים את החיים בתקופתנו הרי ענין רב בהם לכל המעיין בפרקי ההלכות מחיי יום יום. יקרא בהם ויל" מד מזום רבות. התרגום העברי מקרב את התלמוד לקורא שאינו מצוי בשפה הארמית שהיא שפתו המקורית של התלמוד, מפעל זה של המו"לים ראוי לברכה ותודה.

יהדות ליטה

ספר זכרון ליהדות ליטה בצורת אל" זום. תמונות וציורים מאת י. ד. קמ" זון, הוצאת מוסד הרב קוק ירושלים. אלבום זה כולל רק חלק מיצער מתול" דות גלות ליטה המפוארת בצילום וב" רישום. הקורא ימצא בו על בתי הכנ" סיות והמדלשות, מוסדות הצדקה וה" אסד הרבים שיהדות ליטה נתברכה בהם, ועל אישים — רבנים ועסקני ציבור שפעלו ביהדות ליטה. הכיתוב נעשה ע"י: י. ד. קמזון, א. גולדרס ופ. פלאי; על ליטה מכורתי — א קריב, על יהדות ליטה העצמאית בור" התה ובשקיעתה — ד. חסמן, על הכ" מי ליטה — ג. בן מנחם.

אדם, ספינות ומרחבים

מאת אריה השביה. עיטר: אברהם ארגמן. הוצאת לדור, תל-אביב תשי"ט (314 עמודות). זהו ציור תיאורים על פלאי תבל מגילויי הארצות בזמנים קדומים עד לאמצאות החדישות ביו" תר. פרקי הספר ענין רב בהם למת